

Potapov-sukua koskevaa aineistoa

Irja Rämän tutkimukset Uhtuan ja lähikylien karjalaisista suvuista

FM Irja Rämä on juuriltaan karjalainen tutkija, joka on vuosikymmenien ajan tutkinut perusteellisesti vienalaisia sukuja ja Vienan Karjalan historiaa. Tutkimusten tuloksia on julkaistu muun muassa Karjalan Heimo -lehdessä vuosina 1993 – 2006.

Irja Rämä on vuonna 2013 luovuttanut laajan tutkimusaineistonsa Karjalan Sivistysseuran säilytettäväksi. Aineisto on kokonaisuudessaan tutkijoiden käytettävissä seuran arkistossa, jonka yhteystiedot ja aukioloajat löytyvät seuran kotisivuilta www.karjalansivistysseura.fi

Tässä tiedostossa on Irja Rämän laatima kooste otsikossa mainittua sukua koskevasta tutkimusaineistosta. Aineistoa ei ole KSS:n toimesta toimitettu vaan se on liitteenä sellaisena kuin se on tutkijan työn jäljeltä olemassa. Toivomme sen toimivan lähdeaineistona ja innoittajana sukua koskevaan jatkotutkimukseen.

Sukua koskevaa tietoa voi löytyä muita sukuja koskevista tiedostoista tai niiden paperitulosteisiin tehdyistä merkinnöistä. Osa tiedostoista on olemassa vain paperitulosteina. Näihin kannattaa tarkkuuteen pyrkivän sukututkijan perehtyä KSS:n arkistossa. Irja Rämän aineistoissa on mainintoja kaiken kaikkiaan lähes kolmestasadasta suvusta.

Irja Rämä on käyttänyt tutkimuksissaan muun muassa seuraavia lähteitä:

VA	Kansallisarkisto (ent. Valtionarkisto). Kansallis- ja sota-arkistossa on tarkemmat luettelot kunkin arkistoyksikön sisällöstä. Kirjaimet ja numerot viittaavat alaryhmiin.
Ahava	Paavo Ahavan kokoelma. VA
HSA	Heimosota-asiakirjat. SA = Sota-arkisto, Helsinki mm. Carelia-kokoelma 1918-22. Aunuksen retki. Heimosota-asiakirjoja 1918-22. Itä-Karjalan avustuskeskuksen asiakirjoja 1918-23.
IKKA	Itä-Karjalan komitean arkisto. VA
IKSVOA	Itä-Karjalan siviiliviranomaisten arkistot 1918-22. VA
C a 1. Itä-Karjalan siviiliviranomaisten arkistot: Itä-Karjalan toimikunnan päiväkäskyt 1918. VA
E a 1. Itä-Karjalan siviiliviranomaisten arkistot. Kirjeet.
IKTA	Itä-Karjalan toimikunnan arkisto. VA
IKTKA	Itä-Karjalan toimituskunnan arkisto. VA
Ilmarinen (Takkinen, Jalmari), Metsäsissipäällikön muistelmat. I-II. Porvoo 1931.	
Itä-Karjalan pakolaisten huoltotoimikunnan arkisto III Ba 1-3. VA	
Karjalan Kirja. Toim. Iivo Härkönen. I-II. 1. pain. Porvoo 1910-1911	
Karjalan vapaus. HYK	
Keynäs Haas.	Keynäs, Maiju, Haastattelut. Käsikirj. Pentti Keynään hallussa. Kopio KSS:ssa.
Keynäs s.	Naakka-Korhonen, Mervi, Halpa hinta, pitkä mitta. Aineiston koonnut Maiju Keynäs. Rauma 1988.

KH	Karjalan Heimo
KKNA	Karjalan kansannousun arkisto 1921-22. VA
KSSA	Karjalan Sivistysseuran (KSS) arkisto
KV	Karjalan Vartia. KSS:n kirjastossa. Helsingin yliopiston kirjastossa.
Niemi	Niemi, A.R., Vienan läänin runonlaulajat ja tietäjät. Hki 1921. Petroskoin arkisto, Central State Archive of Karelia: Uhtuan kirkonkirjat 1873-1905. Mf.
SA	Sota-arkisto. Helsinki. Siltavuorenk. 16
Sihvo	Sihvo Hannes, Karjalan kuva. 1973 Karjalan löytäjät 1967.
Suomen historiallinen bibliografia 1926-1950	
SHVIKA	Suomen hallituksen valtuutetun Vienan Karjalassa arkisto, Itä-Karjalan siviiliviranomaisten arkistot: Uhtuan kuntalaisten kokous Suvannon kylässä 26.11.1921. Puheenjoht. Erkki Simola. Pk. jäljennös: KKNA IV: 2 VA Uhtuan seutujen kansalaiskokouksen pöytäkirjan allekirjoittajat, Uhtualla 28.7.1918. IKSVOA: IKTK II. VA
Uhtua-seura	Uhtua-seuran jäsenluettelon sisältämät sukutiedot
UM	Ulkoasiainministeriön arkisto. Kirjeistö. Kansalaiskokoukset A 1. Sotilaall. tapahtumat A III. Pakolaiset C (16-17). ItäKarjalaa koskevaa H 1-22.
Vahtola	Vahtola Jouko, Suomi suureksi ... Viena vapaaksi. Jyväskylä 1988.
VPAKA	Valtion pakolaisavustuskeskuksen arkisto. VA
Vuoristo Sakari, Käsikirjoitukset	

Aineiston käyttö ja julkaiseminen

Irja Rämän aineisto on tutkijan tahdon mukaisesti sukututkijoiden vapaasti käytettävissä. Sitä voi jakaa kiinnostuneille. Kuitenkin sen julkaisemisesta painettuna kirjana, lehdessä tai internet-sivustoilla tulee sopia Karjalan sivistysseura ry:n kanssa.

Aineiston käyttäjien on myös syytä muistaa, että elossa olevien henkilötietojen keräämistä säädellään henkilötietolailla. Sukututkijan velvollisuus on aina elossa olevien tietoja käsitellessään selvittää millä tavoin henkilötietolaki on omassa sukututkimusrekisterissä otettava huomioon.

Lisätietoja

Karjalan Sivistysseura ry
toimisto@karjalansivistysseura.fi puh 09 171414
www.karjalansivistysseura.fi

Potapov-suvun uhtualainen haara

Muita nimiä: Potapoff, Dorofejev, Hattuniemi

Sukutaustaa

Kirkonkirjat kertovat Pistojärven Potapov-suvusta.

Savva Ivanovits Potapovin ja Jelizaveta Fedorovna tytär Olga syntyi 18. 6.1905, kastettiin 11.7.1905.
Vasilij Andrejevits Potapovin ja Jekaterina Jeremejennan poika Iosif syntyi 8.9.1905, kastettiin 17.9.1905.
Kummina oli Afanasij Konstantinovits Potapov.
Maksim Andrejevits Potapovin (Hirvisalmi) ja Anna Terentjevnan poika Georgij syntyi 31.10. 1905, kastettiin 7.11.1905. Kummina oli Konstantin Jeremejevits Potapov.
Andrej Antonovits Potapov Hirvisalmesta vihittiin 25-vuotiaana 24.8.1905. Morsian oli 24-vuotias Marija Jefimovna Ivanova.

Ieremija Jeremijevits Potapov, vaimo Natalja Ivanovna, Pistojärven Hirvisalmi.
1. Iustina Jeremijevna Potapova s. 1.10.1895, kastettiin 8.12.1895, Uhtua.
Kummina oli Anna Filippovna Potapova, Hirvisalmi, talonpojan vaimo.

Konstantin Jeremejevits Potapov, vaimo Anna Ivanovna, synt. Gerasimova.
Potapov, Konstantin Jeremejevits Kiestinki-Tuoppajärvi srk., Tihtozera (Pistojärvi), vihittiin 2. avioliittoon Uhtualla 32-vuotiaana 30.1.1884. Morsian oli 21-vuotias Anna Ivanova, Ivan Semjonovits Gerasimovin tytär, Kiestinki-Tuoppajärvi, Tirozera. Häätodistajina olivat Vasilij Nikitits Andronov, Uhtua. Feodor Ivanovits Tihanov, Uhtua. Anton Kirilovits Potapov, Hirvisalmi. Feodor Fedorovits Fedorov, Tihtozera.

Stepan Petrovits Potapov, vaimo Irina Konstantinovna. Kiestinki-Tuoppajärvi srk. Njargieva dvora.
1. Savva Stepanovits Potapov syntyi noin 1875, kuoli tulirokkoon 6-vuotiaana 15.11.1881, haud. 17.11.1881. Tuoppajärvi. Njargieva dvora.
2. Potapova, Glikeriija Stepanovna syntyi 1878, kuoli kouristuksiin 10 kk. iässä 12.9.1879, haud. 14.9.1879. Isä Stepan Petrovits Potapov oli leski, Tuoppajärvi, kylä Njargieva dvora.
3. Potapov, Ioann Stepanovits syntyi 2.9.1883, kastettiin 18.9.1883.
Kummina oli Matrona Matfejevna Kenijeva, Uhtua.

''Potapov-suku on asunut Pistojärven Hirvisalmen kylässä Ohtajärven rannalla. 1910-luvulla kylässä oli 10 taloa. Kahdeksassa asui Potapoff-perheitä, kahdessa Jakofleff-Jalava perhettä. Lehto oli talon nimi. Posti kulki Pistojärven kautta Suomeen. Sanni Andrein tytär Tyynelä, synt. Potapoff syntyi 24.4.1891 Pistojärven Hirvisalmella. Sannin isänisän isä oli Krikolei (?Grigorei?) Potapoff, jonka vaimo Matro syntyi 1812. Heillä oli viisi lasta: Vanhin Ontto syntyi 1847. Onton poika Andrei oli Sannin isä. Muita Krikolein lapsia olivat Jyrki s. 1849, Jaakko s. 1853, Mari s. 1854, Huoti s. 1856. Ontto ja Onton poika Andrei kuolivat vuoden 1920 mellakoissa.'' Ote Sanni Tyynelän muistelusta ''Kerjuumatkalla Vienan Karjalassa'' Karjalan Heimo-lehdessä 1989 ss. 118-22 ja 1991 s. 217.

''Vasili Ontrein (Andrein) poika Potapoff ja vaimo Kadri asuivat Pistojärven Hirvisalmessa. Kirilä, joka oli kotoisin Pistojärven Vuosmosta, muutti poikamiehenä Hirvisalmelle, jossa viljeli maata. Kirilän vaimo oli Vuonnisesta. Kirilän pojat Jermiäs (Jeremej), livana ja Kirilä asuivat Hirvisalmessa. Jermiäksen puoliso oli Ogahvie Vassilein tytär Klimoff. Jermiäksen poikia olivat Nikolai ja Jermiäs; kolmannen pojan nimi ei ole tiedossa. Kadri oli Jermiäs Jermiäänpojan tytär s. Hirvisalmessa 1888. Kadrilla ja Vasili Ontreinpojalla oli yksi tytär ja kuusi poikaa, joista yksi kuoli lapsena Karjalassa. Kadrin lapsuudenkodissa oli kotikauppa jota Nikolai-setä hoiti.'' Maiju Keynäs haastatteli Kadri Lehtoa (ent. Potapoff) Martinniemiellä 1940.

Feodor Potapoff. Nimi oli keräyslistassa kansall. asian hyväksi Uhtualla. KSS: VKL 1906 II.
''Nikolai Potapoff, Uhtua. Kauppias. Vaimo Laajoen kylän Marttilan talon tytär Aina. Nikolai perusti seudulle kangaskaupan v. 1900 tienoilla.'' Ks. Naakka-Keynäs, Halpa hinta, pitkä mitta ss. 220 ja 234.

Potapoffin sukua: Kalle Jussin poika Lehtomäki k. 1930. (Tieto: Nikolai Heikkinen 1888 Pistojärvi kk.)
Siirkka Nykäsen muistelu Kajaanin Heimojuhlassa 2.4.1995: "Isänisän isä oli Vaseli Potapoff Pistojärvestä.
Sirkan mies on Akonlahden Nykäsiä."

Ville Hattuniemen kirje 18.4.1993: "Pekka Lehdon siskoista ja mahdollisesti hänen veljestään tai veljistään voisi saada tietoa hänen tyttäreltään Veera Luukkoselta, Tikkakoski, Kaivokatu 55, puh. 941-751859."

Tietoja Faddej Jeremejevits Potapovin vaimon Marija Vasiljevna Dorofejevan suvusta

Vanhin tietämäni Dorofejev-sukuinen esi-isä Zahar syntyi 1700-luvulla. Vaimosta minulla ei ole tietoa. Zaharin lapset olivat Feodor Zaharovits s. 1809 ja vaimo Paraskeva s. 1804, Nikifor s. 1800 ja vaimo Vassa (Vasilissa) s. 1806, Terentij s. 1806, k. 6.4.1893, vaimo Mavra Jegorovna s. 1810 tai 1811, k. 10.6.1881.
Terentij Zaharovits Dorofejevin ja Mavra Jegorovnan lapset:
Jekaterina s. 1832, Jevdokija s. 1836, Nikifor s. 1838, Vasilij s. 1839, Agafja (1.) s. 1841, Agafja (2.) s. 1843 tai 1844, Pavel s.1846, Mihail s. 1852 .

Vasilij Terentjevits Dorofejev syntyi noin 1839, vaimo Domna Haritonovna, synt. Mosnikova syntyi noin 1849. Karjalassa nimellä Teroni Vasselei ja ja Domna Harittanan tytär.

Vuoden 1890 rippikirjaan talon 122 kirjoihin on merkitty 51-vuotias Vasilij Terentjevits Dorofejev, tämän 41-vuotias vaimo Domna Haritonovna, näiden 24-vuotias vävy Faddej Jeremijevits Potapov ja Faddein vaimo, Vasilij Terentjevitsin tytär Marija Vasiljevna. Samassa (122) myös 52 -vuotias Nikifor Terentjevits, Nikiforin 41-vuotias vaimo Jevdokija Osipovna sekä Nikiforin lapset 14-vuotias Ivan, 18-vuotias Andrej, 5-vuotias Zaharija ja 3-vuotias Anna.

Vuoden 1900 rippikirjaan talon 129 kirjoihin on merkitty 61-vuotias Vasilij Terentjevits Dorofejev, tämän vaimo 51-vuotias Domna Haritonovna, näiden vävy 34-vuotias Faddej Jeremejevits Potapov ja tämän vaimo 31-vuotias Marija Vasiljevna sekä lapset Anna Faddejevna, 9-vuotias Ivan Faddejevits, 5-vuotias Petr Faddejevits.

Vuoden 1910 rippikirjaan talon 101 kirjoihin on merkitty 71-vuotias Vasilij Terentjevits ja tämän 61-vuotias vaimo Domna Haritonovna.

Vuoden 1910 rippikirjaan talon 129 kirjoihin on merkitty 41-vuotias Marija Vasiljevna Potapovan ja Faddej Jeremejevits Potapovin lapset: 20-vuotias Anna, 19-vuotias Ioann, 15-vuotias Petr, 9-vuotias Vera.

"Teroni Vasselei on käynyt Moskovassa useita kertoja kauppatavaran ostossa hevosella Uhtualta Moskovaan asti. Ennen vanhempi kauppiaspolvi kulki paljon Nizni Novgorodin Makarjevskin markkinoilla, olivat ympäri vuoden. Sinne Karjalasta kulkivat kai ikivanhasta ajasta asti." Okahdve Dorofejeff/ Maiju Keynäs 1939.

"Waseli Dorofejevistä paljon terveisiä sekä vaimostaan." Feodor ja Tero Afanasjeff Sodankylästä 9.3.1903 Paavo Ahavalle. Ahava 24:7

"Waseli Dorofejeffin vaimolle paljon terveisiä; joko olet minjä nähnyt häntä." Jeli Afanasjeff 17.5.1903 Feodor Afanasjeffille Sodankylään. Ahava 24:7

Waseli Dorofejeffin kirje Sodankylästä 12.2.1904 Paavo Ahavalle: Täden saan tervehtää sinua tämän kirjen kautta, kuin en suullisesti saanut puhella, kuin en ehtinyt tulla Lappi reisusta ja kysyn että onko ollut totellista, että myytää tämä Sodankylän kauppa ja minkälaisilla ehtoilla ja minkä hinnan mukaan täällä olevat tavarat. On kohta minullakin net hommat, että jos sovimma tavarain hinnoista ja makso- ehtoista, niin voin ryhtyä niihin kauppatuumiin. Voimme paremmin keskustella kuin tulen sielä käymään Rovaniemen markkinoista. Ei muuta kuin terveisiä minun ja vaimoni puolesta ... Ahava 9:7

"Robert Andronoff Uhtuavasta 14.2.1904 Paavo Ahavalle:"... Minä käskin maksaa Vaseli Dorofejeffin 300 mk. kotijan palatessa minun edestäni. Ivan Dorofejeffin pyydin maksamaan sata markkaa, kun mennette Rovaniemen markkinoille." Ahav 9:7.

Paavo Ahava pojalleen Terolle Sodankylään 19.2.1904: "Waseli Dorofejeff on myös halunnu kauppa ostaa, vaan olisikopa hänellä mitään takuita otettavissa maksun suhteen." Ahava 28:8 (Paavo Ahavan v. 1904 kuolleen pojan Feodorin kauppa Sodankylässä.)

"Läheittämine tavarat Vasili Dorofejeffin keralla sain." Wasili Jeremejeff Paavo Ahavalle Uhtuasta 4.3.1904. Ahava 9:7

Teroni Wasselei. Ahava 28:11

Waseli Dorofejeff Sodankylästä 2.6.1904 Paavo Ahavalle: ...Täden saan ilmoittaa että jos nämät tavara loput panet ensi tulevan joulukuun asti velaksi niin minä otan vaikka velkakirjaa vastaan mutta ilman korkoa nimittäin jotka ovat täällä Sodankylässä, täällä on pitkä kevät ollut, vasta peltoja tehtän parasta aikaa, paikon on ollut eläinten rehuista hyvin puute, terveisiä paljon ... minun ja perheni puolesta. Ahava 9:7

Omakätiset nimikirjoitukset vaihtelivat kirjoitustavaltaan:

Dorofejeff Wasilei Teredov. Nimi oli Kansalaiskokouksen 1.12.1906 venäjänkielisessä pöytäkirjassa. Ahavan kok. 2:1

Waseli T(eron) . p. Dorofejeff. osallistui kulkukauppiaiden keskinäiseen kokoukseen Uhtualla 1.7.1907. Ahava 10: 2a

Fazilej Teredovits Dorofejeff allekirjoitti mm. anomuksen kansanvalistusministerille saada perustaa suomenkielinen koulu Karjalaan. (Proschenie 1.12.1906.) Ahava 2:1

”Vierailin ... Rovaniemen kauppiaan Leontij Tichonoffin luona ja Sodankylän myymälänhoitajan Antti Affanascheffin luona ... Kirjanpitäjä Vasili Dorofejeff hoiti kirjanpidon.” G.W. Forsström, Metsäherrana Lapissa 1891-1926 s. 17, 24, 43.

Vasilij Terentjevits Dorofejev häätodistajana: Kirill Konstantinovits Andronov ja Glikeriija Nikititsna Tihanova vihittiin 16.5.1886. Glikeriijan isä-vainaja oli Nikita Nikolajevits (Mikittä Miikkulan poika) Tihanov

Vasilij Terentjevits Dorofejevin kummilapset:

- Ivan Nikitits Afanasjevin ja Hilda (Hilma) Isakovnan lapset Anna 1894, Jakov 1899, Jelena 1900, Darija 1902.
- Nikita Antonovits Afanasjevin ja Jevdokija Terentjevnan synt. Dorofejevan lapset Anna 1900, Jakov 1899, Jelena 1900, Darija 1902.
- Vasilij Kornilovits Kalininin ja Stepanida Fedorovnan poika Feodor 1887, Luusalmi.

Domna Haritonovna Dorofejevan kummilapset:

- Timofej Haritonovits Mosnikovin ja Jevdokija Kirillovnan synt. Tihanovan lapset Marina 1880, Feodora 1885.
- Gustav Bogdanov Pistojärveltä liittyi 1 -vuotiaana ort. kirkkoon ja kastettiin 4.6.1889 nimellä Feodor.

”Dorofejeffit (Teroset) lienevät Uhtuan seudun kanta-asukkaita. Teron (Dorofejevin) suku aitokarjalaista talonpoika- ja laukunkantajasukua. Poavilan isä (Tero eli Terentej) on kulkenut Lapin seuduilla (Oulun läänissä) laukkukaupalla.” Okahvie Dorofejeff/ Maiju Keynäs.

3.4.1. Marija Vasiljevna syntyi noin 1869, puoliso Faddej Jeremejevits Potapov syntyi noin 1866, kuoli 16.1.1903. Karjalassa Teron Muarie ja Fatei.

Sukulaisten antamia tietoja: Muarie s. Uhtuassa noin 1867 (56 vuotias v. 1923.) Aviomies Fatei Potapoff Pistojärven Hirvisalmesta, k. 16.1.1903 lavantautiin.

Vasilij Terentjevitsin ja Domna Haritonovnan ainoa tytär Marija (Moarie) vihittiin 20 -vuotiaana 17.4.1889.

Sulhanen oli 23-vuotias Faddej Jeremejevits Potapov Tuoppajärven seurakunnasta, Pistojärven Hirvisalmelta (vyselka). Häätodistajina olivat Semjon Andrejevits Ivanov, Ohta, ja reserviläinen, rivimies Kirill Afanasjev, Mihej Kondratjevits Fedorov, Sergej Ivanovits Potapov, Pistojärvi.

Vuoden 1890 rippikirjaan talon 122 kirjoihin on merkitty 51-vuotias Vasilij Terentjevits Dorofejev, vaimo 41-vuotias Domna Haritonovna ja vävy 24-vuotias Faddej Jeremijevits Potapov, tämän vaimo 21-vuotias Marija Vasiljevna. Samassa (122) myös Nikifor Terentjevits Dorofejev perheineen.

Vuoden 1900 rippikirjaan talon 129 kirjoihin on merkitty 61-vuotias Vasilij Terentjevits Dorofejev, vaimo 51-vuotias Domna Haritonovna, vävy 34-vuotias Faddej Jeremejevits Potapov ja vaimo 31-vuotias Marija Vasiljevna sekä lapset 10-vuotias Anna, 9-vuotias Ivan ja 5-vuotias Petr.

Vuoden 1910 rippikirjaan talon 129 kirjoihin on merkitty 41-vuotias Marija Vasiljevna Potapovan ja Faddej Jeremejevits Potapovin lapset: 20-vuotias Anna, 19-vuotias Ioann, 15-vuotias Petr, 9-vuotias Vera.

Uhtuan seutujen perinneseuran toimittamaan Uhtuan kyläkarttaan (moniste) on merkitty Terolan Marian talo. ”Uhtuan kirkonkylässä oli vain Makarien Mari ja Teron Muarie ”kylän kirjureita“, heillä luetettiin ja kirjoitettiin kirjeet. Teron Muarieta koulutettiin Suomessa, kun hänen äitinsä sukulaisia oli Suomessa, kun Muarien vanhemmillä oli kestikievari ja tarvittiin luku- ja kirjoitustaitoista.” Maiju Keynäs haast. Irene Koivikkoa 1951.

Maria Vasilin tytär Potapoff osallistui kansalaiskokoukseen Uhtualla 21.12.1905. Ahavan kok. 9:9

Maria Potapoff Uhtualta tuli 56-vuotiaana Maikkulaan 16.7.1923, matkusti sieltä Raumalle 17.7.23 poikansa Pekka Lehdon luo. VPAK III Ba1. (Valtionpokolaisavustuskeskuksen arkisto.)

”Terentein pojat Teroni Vasselei ja Teroni Poavila asuivat kumpikin omaa taloaan Uhtuan kylän Teronvaaralla. Moarie Potapova tuli Suomeen 1922, mutta palasi takaisin Karjalaan. Faddej Potapov tuli kotivävyksi Marijan kotitaloon Uhtualle.” (Anni Vaaran muistelu).

56-vuotias Maria Potapoff Uhtualta tuli Maikkulaan 16.7.1923, matkusti Raumalle 17.7.1923 poikansa Pekka Lehdon luo. VPAK III Ba 1

Marija Vasiljevna Dorofejevan kummilapset:

- Marijan serkut Zaharija Nikiforovits Dorofejev 1885 ja Anna 1887.
- Petr Antipovits Afanasjevin ja Anastasija Ivanovnan kaksoset Melanija ja Vasilij 1889.

Faddej eli Vatei oli tullut kotivävyksi Uhtualle. Vatein veljet olivat: Jeremias, Huotari, Konsta ja vielä yksi veli. Vatei oli veljeksistä nuorin. Jeremiaksella oli ainakin yksi poika. Huotarin poika oli Pekka. Konstan pojat olivat Otto ja Pekka. Vatein isä on kai kuollut ennen Pekka Lehdon syntymää.

Uhtualla olevaa kotitaloa on sanottu Terolan Marian taloksi, kenties vasta Faddein kuoltua.

Max Sofronoffin kirje Raumalta 16.1. 1903 Paavo Ahavalle: ... Fatei Potapoff täällä kuoli Rauman sairaalassa tänään illalla k:lo 6 lavantautiin sairastettuaan parisen viikkoa. Ahavan kokoelma 9:6.

Paavo Ahavan kirje 28.1.1903: ``Terosen Wasselein vävy Fatei on kuollut Rauman lasareetissa lavantautiin 2 viikkoa sitten.`` Ahava 28: 7c

Faddej Jeremejevits Potapovin ja Marija Vasiljevnan synt. Dorofejevan lapset:

a. Anna Faddejevna Potapova syntyi 30.9.1890, kastettiin 21.10.1890. Kummina oli Glikeriija Nikititsna Andronova, talonpojan vaimo. Käytti myös nimeä Anni Potapoff.

``... eräs etelä-Suomesta peräisin oleva mummo (tullut naimisiin Uhtualle) opetti suomenkielistä lukemista ja kirjoittamista; hänen koulussaan olivat Olga, Vaseli Vaara, Olgan Aleksii-veli, Jouki (Antti Vierman vaimo), Anni Potapoff ja tämän veli livo (näme 6 yht'aikaa).`` Maiju Keynäs haast. Olga Timontr. Ojalaa (o.s.Tikanoff s. Uhtuassa 1.3.1888) Kuusamossa 1954.

Anni Fatein tytär Potapoff kuoli Veitsiluodossa. (Anni Vaaran kertoma.)

Anni oli 17-vuotiaana Kuusamon kansanopistossa vuonna 1908. Punnitusluettelon mukaan painot oli 55-56-55 kg. Anni sai ajaa Prokko Pardojeffin reessä Kuusamoon 1908, kun opistoon vietiin oppilaita Uhtualta. Ahava 11:9

Annin kirje Paavo Ahavalle: ``Uhtua 29 päi: Marras: 1908. Herra Paavo Ahava. Tässä tervehdin teitä näille muutamille sanoille ja sanun olen kuulla että sinne tulee kansan-opistokurssit Kuusamon, niin minä kansä haluisin tulla, jos olisitte niin hyvät ja otaisitte minun sinne koulun, olka tervetety puolestani ei muuta mitän tällä kerta kun hyvä vointie toivoo kunnijoitukselle Anni Potapoff.`` Ahava 11:9

Potapoff, Anna (Anni) s. 14.9.1892 Uhtuassa, tuli Suomeen 1922, Kemi, Veitsiluoto. Naimaton. VPAK I Ba1 Potapoff, Anni Uhtua kk, 32 v. Kuusamossa, on saanut avustusta 30.9.1921. VPAK III: 2 Ba2. Kuusamon jakelupaikka. Avustuksen saajain luettelossa myös 1922-23. Varastonhoitajana P. Lehto.

b. Ioann (Ivan) Faddejevits Potapov syntyi 7.9.1891, kastettiin 29.9.1891. Kummeina olivat Klement Jeremejevits Potapov Hirvisalmesta ja Agafja Nikititsna Andronova, talonpojan vaimo.

Ivan, myöhemmin livo Lehto, joutui 1. maailmansodassa itävaltalaisien vangiksi ja kuoli siellä.

livo Vasilin (Faddein) poika Potapoff.

``Pekka Lehdon vanhempi veli livo Potapoff oli Sofronoffin liikkeessä Raumalla myymäläapulaisena, sitten kangasosaston johtajana. livo haavoittui 1. maailmansodassa, joutui Itävallan rintamalla itävaltalaisien vangiksi ja kuoli siellä. livo lähetti kotiin rahaa.`` Maiju Keynäs, Laukkukauppa-tutkimukseen liittyviä itäkarjalaisten haastatteluja. Pekka Lehto haastateltu Kuusamossa 25.7.1954.

c. Marija Faddejevna Potapova syntyi 24.3.1893, kastettiin 9.4.1893, kuoli hinkuuskään vuoden ikäisenä 11.1. 1894, haudattiin 12.1.1894. Kummeina olivat Jeremej Jeremejevits Potapov Hirvisalmesta ja Glikeriija Nikititsna Andronova.

d. Jakov Faddejevits Potapov syntyi 23.10.1894, kastettiin 6.11.1894, kuoli 2 kuukauden iässä 7.12.1894, haudattiin 9.12.1894. Kummeina olivat Ivan Nikiforovits Dorofejev ja Glikeriija Nikititsna Andronova, talonpojan vaimo.

Glikeriija Nikititsna (Lukki Mikitän tytär) Andronova, syntyyään Tihanova, oli Kirill Konstantinovits (Kirilä Kostjan poika) Andronovin vaimo. Sukulaisyhteyksiä Tihanoveihin oli Agafja Tihanovan, Poavila Terentjevits Dorofejevin vaimon kautta.

e. Petr Faddejevits Potapov syntyi 25.11.1895, kastettiin 6.12.1895. Kummeina olivat Ivan Nikiforovits Dorofejev ja Marina Timofejevna Mosnikova, talonpojan tytär. Suomessa Pekka Lehto.

Pekka Lehto (ent. Potapoff) s. 7.12.1895. Pekan vaimo oli Helka Moiseijeff Kiimasvaarasta s. noin 1897; 25-vuotias v. 1922.

Vrt. kanttori Jarmo Lehto, Hki, on Veera Luukkosen mukaan Erkin poika.

Pekka Potapoff, Uhtua kk. Nimenmuutos "Pekka Lehto, komppanianpäällikkö," julkaistiin Karjalan Vartia lehdessä 1920 n:ossa 14.

Lehto, Pekka, Uhtua kk s. 1898, maanv., sai passin no 350 Turun lääniin 24.11.1920, 12 kk:n ajaksi yksityisasiossa. SHVIKA

Lehto, Pekka Uhtua kk. 24 v. Nimi luettelossa pakolaisista Kuusamossa v. 1920. Ahava 8: I-K:n toimituskunta. "Punaisen ristin jakelukorteilla jaetaan pakolaisille tavaraa Kortessalmella ... varastonhoitajana Pekka Lehto --- 18.3.21. Ahava 19:3

Lehto, Pekka Uhtua kk. 26 v. oli marraskuussa 1921 pakolaisena Kuusamossa, asui Mattilassa, 30.9.21 Multilassa. Vaimo Helga 24 v., lapsi Lempi 2 kk:n ikäinen. Valt. pakol. avustuskeskuksen arkistoluettelo III: 2 Ba 2 , Kuusamon jakopaikka. Avustuksen saajien luett.

Lehto, Pietari (Pekka) s. 7.12.1895 Uhtua.Suomeen 1922, Kuusamoon. Naimisissa. 8 lasta. VPAK I B a 1. Luett.pakol.

Lehto, Helka Uhtua kk. 25-vuotias, kirjattiin Maikkulan luetteloihin 29.12.22, matkasi Raumalle 31.12. miehensä luo, joka Lehtinen & Sofronoffin luona, ilmeisesti ko. kauppa- ja palveluksessa. Helkan mukana tytär Jeleena 1,5 vuotias, synt.. Uhtua kk. Valtion pakolaisavustuskeskuksen luettelo III B a 2. Maikkulan jakopaikka. Helka Lehto, 31-vuotias, vuonna 1928 Kuusamossa, asuinpaikka Maria Rautakan luona. Lapsia kuusi: Lempi (Jelena?) 6, Veera 5, Esko 4, Erkki 3, Paavo 2 ja 1-vuotias vauva. Valt.pakol.avustuskesk. luett. III: 2 Ba 7.

Pekka Lehdon tytär Veera Luukkonen, Tikkakoski. Veeran muistelu 4.5.1993: "Pekan sisaret olivat Anni Potapoff, Veera Hattuniemi ja veli. Pekan vaimo Helka, sukuaan Moisejeff, oli Kiimasvaarasta, vihitty Turussa. Helkan sisar oli Vappu Moisejeff. Pekka Lehto oli muuttanut perheineen Turusta 1926 Kuusamoon Junttilaan. Veera (s. maaliskuussa 1923) muistaa muuton. Veeran mies Eino Luukkonen syntyi Talissa, Viipurin maalaiskunnassa, 73-vuotias vuonna 1993. Poikia on kolme; olivat vuonna 1993 iältään 48- 44- ja 36-vuotiaat. Veera on ollut Nurmijärven Väinölässä kotitalouskursilla neljän kk. ajan kesällä 1942. Veeran äidin serkku Maija Pakkanen asuu Helsingissä. Erkki-veljen poika Jarmo Lehto oli ortod. lukkari Järvenpäässä, nykyisin (1995) Helsingissä. Paavo Lehto oli Äänislinnassa yhteiskoulussa."

f. Darija Faddejevna Potapova syntyi 17.3.1898, kastettiin 6.4.1898. Kummeina olivat Ivan Nikiforovits Dorofejev ja Marina Timofejevna Pällijeva, talonpojan vaimo. Darijan nimeä ei mainita rippikirjassa 1910.

g. Pavel Faddejevits Potapov syntyi 4.3.1900, kastettiin 2.4.1900, kuoli 3-vuotiaana palovammoihin 14.10. 1902, haudattiin 16.10.1902. Kummeina olivat Andrej Nikiforovits Dorofejev ja Marina Timofejevna Pällijeva, talonpojan vaimo.

h. Vera Faddejevna Potapova syntyi 4.8.1901, kastettiin 28.8.1901. Kummeina olivat Andrej Nikiforovits Dorofejev ja Marina Timofejevna Pällijeva, talonpojan vaimo. Vera Hattuniemi kuoli 24.12.1979 Suomessa, puoliso Aleks Hattuniemi, entinen Arhipov.

Veera naim. Hattuniemi (ent. Arhipov) o.s. Potapoff s. 7.6. 1902 - k. 24.12.1979 Kuhmossa.

Aleks Hattuniemi (ent. Arhipoff) s. Nokeuksessa (Pieni Nokeus) 10.2.1897 - k. 14.7. 1989 Kuhmo.

Arhipoff, Ivan muutti nimensä "Hattuniemi, livana. Kiimasjärvi, Nokeus". Nimenmuutos on julkaistu Karjalan Vartia-lehdessä 1920 numero 23.

Ville Hattuniemen muistelu 1993: "Veera Potapoff tuli naimisiin mentyään Nokeukseen eli Pieni-Nokeus-kylään, joka on Kiimasjärven puolella. Ville meni vapaaehtoisena sotaan ja kävi sodan aikana Luvajärvellä, joka oli polttamaton. Ville muisti Luvajärven paikoista Kalmistosaaren ja koulun, joka oli Miinoaan päin kylän reunassa. Kiimasjärvi oli poltettu, samoin Nokeus. Villen isän serkku tuli perheineen Villeä vastaan; olivat tulossa Suomeen."

Veera Hattuniemi, Villen äiti, ja Irja Rämä ovat toiset serkukset.

Aleks Hattuniemen veli: Arhipoff, Ville s. 2.6.1896 - k. Kuhmo 12.10.1938. Syntymäaika tarkistettava. Vertaa Aleks Hattuniemen syntymä-aikaan 10.2.1897.

Ville Arhipoff oli Viljo Vaaran tyttären Maria (Maija) Vaaran kummisetä. Paavo Vaaran kertoman mukaan siunauksen toimitti kirkkoherra Iivanen. Hautajaiset pidettiin Kuhmon Kansalassa Viljo Vaaran ja Matro Neikkosen kodeissa.

Pekka Lehdon haastattelu:

"Pekka Vaselin (Fatein) poika Lehto s. 7.12. 1895 Uhtua kk. Nimen muutos jo Karjalan väliaikaisen hallituksen aikana. Puoliso 1920 [syntyisin Moisejeff] Kiimasvaaralta. Pekan isä Vaseli (Fatei) Potapoff oli tullut Uhtualle kotivävyksi Pistojärven (Tihtozera) Hirvisalmen kylästä. Fatein veljet Jeremias, Huotari ja Konsta olivat

kulkukauppiaita. Lisäksi oli vielä yksi veli. Fadei oli nuorin veljeksistä. Isä Fadei oli kulkenut Turun seuduilla laukkukaupalla, kuollut lavantautiin [Vaasan sairaalassa] kiertokauppamatkoilla ollessaan, haudattu Turkuun. Pekan isänisä oli kuollut jo ennen Pekan syntymää.

Vaari [Pekan äidinisä Vaseli Dorofejeff] kehoitti Pekkaa lähtemään mukaansa. Vaarin kanssa kertoja tuli 12-vuotiaana Karjalasta ensi kerran, syksyllä, Uhtualta Kajaaniin, siitä rautatietä Hämeenlinnan kautta Suomeen sukulaisten luo. Kahdestaan vaarin kanssa matkattiin Kuruun, jossa oli äidin serkku livo Alanko, Sakari Alangon veli. 12-vuotiaasta lähtien Pekka oli 7 vuotta yhtä mittaa Suomessa. (Isä oli kuollut, äiti eli, oli Suomessakin, mutta meni Karjalaan, oli kuollut että isä oli kuollut). Pekka tuli syksyllä, kävi vain seuraavan kevätlukukauden koulua Kurussa. Meni Sakari Alangon kanssa Tampereelle ja meni sitten Turun seudulle Mynämäen pitäjään setänsä Nikolai Potapoffin (nykyisin Uusitalo) luo ja teki siellä maatöitä. Nikolailla oli silloin paikall. kauppa ja kulki samalla kiertokaupalla ja harjoitti myös maanviljelystä. Vaari, äidinisä, kävi Karjalasta kaupalla ikänsä (kuinka kauan lie kulkenut. Vaari oli äidin [Muarien] isä Vaseli Toroffeieff Uhtuan kirkonkylästä. Pekan isä Vaseli (=Fadei) oli tullut kotivävyksi Uhtualle. Uhtualaisia oli ollut paljon kiertokaupalla Turun seuduilla. Vaseli Potapoff oli kulkenut Turun seuduilla, kuoli lavantautiin kiertokauppamatkoilla ollessaan, on haudattu Turun hautausmaahan.

Pekka kulki aluksi vaarin kanssa, sitten ehkä vuoden yksin ennen maailmansotaa. Vaari kävi välillä Karjalassa. Vaari ajeli hevosella ja kertoja tuli apulaiseksi, hoiti hevosta, teki kauppaa, kävi toisissa taloissa yhdessä, toisissa yksinkin. Paikat olivat vaarille ennestään tutut. Kun Pekka kulki yksin, erosi vaarista, niin kulki talvella puujalaksisella potkukelkalla ja kesällä työntöraitilla 1. maailman sotaan saakka, 1922-25 hevosella. Pekalla ei ollut kauppa-lupaa koko aikana. Paikalliset kauppiaat kantelivat 1922-25 nimismiehelle, mutta läänistä tuli ilmoitus (Maaherrana oli Helenius), että karjalaisten kauppaa oli katsottava läpi sormien. Vaari oli huonokuuloinen, hänelle piti puhua kovaa. Vaarin kanssa kierrellessä tehtiin parin viikon kierros, haettiin Raumalta tavaraa ja uudelleen kierrokselle. Tarkoitus, että mentiin pyhän ajaksi päämajapaikkaan. Pyhänä ei kierretty. Kierroksilla oli vakituiset yöpymispaikat, olivat olleet muillakin kiertokauppiailla majapaikkoina. Taloista ruoka, syötiin talon pöydässä. Vaarin ja Pekan kiertopitäjät: Rauman maasrk., Pyhäranta, Pyhämaa (Mammelan talo Heinästä kylässä eräs vakituinen yöpymispaikka), Uusikirkko, Laitila, Hinnerjoki, Eurajoki, Eura, Mynämäki, Yläne, Säkyliä joskus, Honkilahti. Pekka rupesi harjoittamaan kiertokauppaa ehkä 16-vuotiaasta 1. maailmansotaan 1914 asti. Pekka oli mukana Karjalan sodissa. Vuosina 1920-21 hän oli rajalla pakolaisten muonittajana Multilassa ja Lämsänkylässä, kun pakolaiset tulivat. Pekka kauppasi kangas- ja kappaletavaraa, pakolaisaikana enemmänkin kappaletavaraa: pukuja, ulstereita jne. 1922-25 Pekka vei markkinoille nahkoja. Syksyllä ostettiin oravan, kärpän ja muita metsännahkoja, ei kotieläinnahkoja. Ne myytiin markkinoilla metsännahkan ostajille ja isompiin liikkeisiin, mm. Rauman ja Uuden kaupungin markkinoilla. Kävi kulkukaupalla etelässä v. 1922-25, sen jälkeen ei enää. Pakolaisaikana Pekka oli ollut esim. Uuden kaupungin ja Kauttuan toripäivillä myymässä samaa tavaraa kuin kiertokaupalla. Kauttuan tehtaalla kävi useinkin palkanmaksupäivinä. Kiertokauppa-ajat siis noin 1911-14 ja noin 1922-25. Oli myyjänä Tervaharjun kaupassa puolitoista vuotta myöhemmin. Kuusamossa vuodesta 1925 lähtien paikallisissa töissä.

Vaari hankki tavarat Raumalta uhtualaisesta tukkuliikkeestä Lehtinen & Sofronoff. Liike myöhemmin nimellä Alanko Oy. Samoin Pekka hankki tavarat sieltä. Pekka oli luku- ja kirjoitustaitoinen. Kävi venäläistäkin koulua, mutta koulun käynti oli vastenmielistä, ei ymmärtänyt, vaikka oppi kirjaimet. Pekka oli kirjeenvaihdossa kotiin Karjalaan koko ajan. Uhtualalla oli äiti ja kaksi sisarta. Pekan äiti [Maria s. noin 1867] oli Suomessakin, mutta meni takaisin Karjalaan.

Vanhempi veli livo Potapoff oli Sofronoffin liikkeessä Raumalla myymäläapulaisena, sitten kangasosaston johtajana. livo haavoittui 1. maailmansodassa, joutui Itävallan rintamalla itävaltalaisten vangiksi ja kuoli siellä. livo lähetti kotiin rahaa. Kotona oli maanviljelystä, karjanhoitoa ym. Pekalla ei ollut omaa perhettä ennen pakolaisajan kauppaa. Pekan isä oli tullut Piston Hirvisalmesta Uhtualle kotivävyksi. Kertoja ei tiedä, milloin isän suku on tullut Pistojärvelle. Äidin suku kai uhtualaisia vanhastaan. Pekan äidillä ei ollut veljiä. Uhtualainen Kalle Penttinen on liikkunut kaupalla Kittilässä päin. Pekan isä oli veljeksistä nuorin. Jeremias veli, vanhempi isää, liikkui Oulun seudulla viimeksi, aikaisemmin Rauman seuduilla, on kuollut. Huotari, myös isää vanhempi, etelässä, Konsta, isää vanhempi, etelässä. Yksi veli vielä, mutta ei tiedä onko liikkunut kaupalla. Setien poikia liikkunut kauppoilla Rauman seuduilla. Konstan pojat Otto ja Pekka, Jeremiaksen poika pohjoisessa. Huotarin Pekka ei ehkä käynyt kaupalla. Isän isästä ei tiedä, kuollut kai ennen kertojan syntymää. ” Maiju

Keynäs, Laukkukauppatutkimukseen liittyviä itäkarjalaisten haastatteluja. Pekkaa haastateltu Kuusamossa
25.7.1954.